

‘Scitote, quia prope est regnum dei (Q68)

Kázání na 2.neděli adventní

Náš Pán říká: Vězte, že království boží je k vám blízko. Opravdu: Království boží je u nás a svatý Pavel říká, že „je nám spása blíže, než uěříme.“

Za prvé musíme vědět, jak je nám království boží blízko, a za druhé, kdy je k nám království boží blízko. Máme tedy porozumět smyslu těchto dvou věcí.

Kdybych totiž byl král a nevěděl to, nebyl bych králem. Ale kdybych si tím byl jist, že jsem král a ostatní by to věděli také a já bych věděl, že to ostatní vědí, byl bych králem a veškeré královská bohatství by bylo mé a nic by mi nescházelo. A tyto tři věci jsou nutné k tomu, abych byl králem. A kdyby mi jedna z nich scházela, nemohl bych králem být.

Jeden mistr praví - a také náš nejlepší Mistr - že blaženost spočívá u tom, že člověk poznává a uí, a to je jedině potřeba k pravdě.

Ve své duši mám sílu, jež je vždy ochotna přijmout Boha.

Jsem si tedy jistý tím, že protože jsem člověk, není mi nic bližšího nežli Bůh. Bůh je mi blíže, nežli já sám sobě; mé bytí závisí na tom, že je mi Bůh blízko a že je mi přítomen. Ale to je i dřevu a kamení, ale ony to nevědí. Kdyby dřevu znalo boha a vědělo, jak je mu blízko, jako to uí ten nejvyšší anděl, bylo by i jako nejvyšší anděl blažené. A proto je člověk blaženější, nežli kámen nebo dřevu, protože poznává Boha a uí, jak je mu blízko. A tím jsem blaženější, čím ho více poznávám, a tím jsem méně blažený, čím ho poznávám méně. Nejsem blažený tím, že je Bůh ve mně a že je mi blízko a že ho mám, ale tím, že poznávám, jak je mi blízko a jsem Boha znalý. V žaltáři prorok říká: „Nebudte nevědomí jako hovado nebo kůň.“ A jiné slovo říká patriarcha Jákob: „Bůh je na tomto místě a já to nevěděl.“ Člověk má být vědomý a má poznat, že je boží království blízko.

A když pomyslím na boží království, je to něco, co mě nutí mlčet, že je to tak ohromné: Vždyť boží království, to je Bůh sám se vším svým bohatstvím. Není to malá věc, to království boží. Když pomyslíme na všechny světy, které by Bůh mohl stvořit - to je teprve boží království. Ohčas říkává toto: Duše, ve které se zastkví boží království, ta pozná boží království zblízka a té není třeba nic kázat ani jí ničemu učit; ta už je tím samým poučena a je si jista věčným životem, a uí a seznává, jak blízko jí je boží království. A ta může říci to, co řekl Jákob: Bůh je zde, na tomto místě a já to nevěděl; avšak - teď to uím.

Bůh je všem svým tvorům stejně nablízku. Mudrc hovoří u Sirachouci, že Bůh roztáhl své síť a své provázky po celém stvoření, aby se našel takový; ten by pak mohl na člověka uvrhnout vše, co se vztahuje na Boha a u čem se Bůh poznává .

To říká jeden mistr, který správně poznal Boha, který szná všechny věci stejně. Také jsem jednou řekl, že je dobré, když člověk slouží Bohu u bázni, ale lepší, když mu slouží u lásce., a nejlepší je, když se člověk zřekne pro bázeň A je dobré, když vede člověk klidný život; lepší, když vede strastiplný život u trpělivosti; ovšem když člověk má klid ve strastiplném životě, to je to nejlepší. Člověk jde na pole, pomodlí se a - pozná Boha, nebo chodí po kostelích a i tam pozná Boha; že pozná Boha více a lépe u klidném stavu to je běžné, to pochází z naší křehkosti, není to tak božím úradkem, poněvadž Bůh je vůči všemu stejný a všude je hotov dát se stejně - nakolik to záleží na něm; takže správně poznává boha ten, kdo ho poznává ve vyrovnanosti.

Svatý Bernard říká: Odkudpak to pochází, že mé oko vidí nebesa, ale nohy ne? Je to tím, že mé oko je nebi podobnější, nežli mé nohy. Má-li tedy duše poznat Boha, musí být nebeská, nebi podobná.

A čím duše přispěje k tomu, že u sobě pozná Boha a zuí, jak je jí Bůh blízko? Učitelé říkají, že nebe nepodléhá žádným cizím podnětům, není mu možno vnutit žádou trnrost ani strast, jež by jím pohnula. A podobně bude upevněna a nepohnutá duše, jež pozná Boha, takže do ní nic nepronikne - ani naděje, ani strach, ani radost, ani truchlost, ani láska, ani bolest, vůbec nic, co by jí pohnulo.

Nebe je ušude od země stejně vzdáleno. a stejně by jí měla být vzdálena duše ve všech pozemských věcech, a nebýt jedné bližší než druhé. Je vznešená, a proto si má zachovávat stejný odstup od všech pozemských věcí - od naděje, radosti i běd, cokoli to jen je, nad to má být povznesena.

Nebe je také čiré a jasné, bez poskvrnky, až na měsíc. Učenci ho nazývají nebeským kvasem, poněvadž je zemi nejbliž. A nebes se netýká ani místo ani čas. Nic tělesného v něm nemá místa, a kdo dobře prohledal Písma, ví, že nebe nemá místo. A také není podřízeno času, jeho běh je totiž příliš rychlý. Učitelé říkají, že jeho běh je bezčasý, spáše, že j jeho běhu se čas odvozuje. A není pravda, že je duše v božském poznání až za místem a časem. Místo a čas jsou částmi, ale Bůh je jedno. Proto, má-li duše poznat Boha, musí ho poznat mimo čas a místo, protože Bůh není ta ani ta rozlišená věc, ježto je jedno. Má-li tedy duše poznat Boha, nemá dbát času, ježto když rozoznává čas nebo místo nebo nějaký podobný obraz, Boha nemůže nikdy poznat.

Aby mohl oko poznávat barvy, musí být proto jakékoli barvy. Jeden mist praví: Má-li duše poznat Boha, nesmí mít nic společného s nicotou. A kdo poznává Boha, poznává, že stvoření je nicotné. Když se porovnává jedno stvoření s jiným, může být krásné, nebo může být něčím; ale porovnání s Bohem není ničím.

Říkávám občas, že má-li duše poznat Boha, musí sama na sebe zapomenout a opustit, poněvadž kdyby poznávala sama sebe, Boha by nepoznala. Spíše se pak sama nalezne v Bohu. A tím, že pozná Boha, pozná v Něm i sebe a vše ostatní, od čeho se oddělila. Tedy poté, co se od sebe odpoutá, pozná se úplně.

Chci-li poznat opravdové dobro, musím ho poznat tam, kde je samo u sobě, ne tam, kde je rozděleno. A mám-li pravdivě poznat pravé bytí, musím je poznat, kde je u sobě, ne tam, kde je rozděleto, tedy u Bohu. Tam se poznává celé bytí. A jak jsem již dříve řekl, u jednom člověku nesídlí veškeré lidství, ježto jeden člověk nejsou všichni lidé. Ale tam pozná duše u Nejvyšším veškeré lidství a vše ostatní, ježto je pozná podle jeho podstaty. Kdyby někdo byl u pěkně uymalovaném domě a jiný, jenž by nevešel dvnitř, ten by o něm jen mluvil; ale zná ho ten, který byl uvnitř.

Jsem si tím tudíž tak jist, jako že jsem živ a jako že je živ Bůh: má-li duše poznat Boha, musí ho poznat mimo jakékoli místo a čas. A duše, která dospěje až sem a splňuje těch pět článků, pozná Boha a zuí, jak blízko je mu boží království, tedy Bůh i se vším svým bohatstvím - to je „boží království“.

Mistři ve škole se velice mnoho starali, jež to může být, aby duše poznala Boha. Není dílem boží spravedlnosti ani přístnosti, že toho tolik po člověku požaduje; je dílem jeho veliké laskavosti, že chce, aby se duše natolik rozšířila, aby dokázala pojmout, co jí chce dát.

Ať si nikdo nemyslí, že je těžké k tomu dospět - jen to zní jako těžké a veliké. Je sice pravda, že

zpočátku je to s odloučeností trošku těžké. Ale spíše, když u to člověk dospěje, není pak lehčího, rozkošnějšího a milostnějšího života, a Bůh je velice pilen toho, aby vždy při člověku byl a poučoval ho, takže ho do toho uvede, když člověk chce. Nikdy si žádný člověk nic tak nepřál, jako si Bůh přeje přivést člověka se sému poznání. Bůh je vždy připraven, ale to spíše my nejsme připraveni. Bůh je nám blízko, ate to spíš my jsme mu velice daleko, Bůh je uvnitř, ale to spíše my jsme vně. Bůh je doma ve svém, ale to spíše my jsme cizinci. Prorok říká, že Bůh vede spravedlivé úzkou stezkou na širokou stezku, až přijdou na volné prostřenství.

Abychom ho všichni následovali a aby nás On přivedl do sebe a ym ho doopravdy poznali, k tomu nám pomoz Bůh. Amen.